

Ponašanje je važno!

Javne zgrade svakodnevno koristi velik broj ljudi: posjetitelji, radnici, pružatelji usluge itd.

Studije i uobičajena praksa slažu se da je ponašanje korisnika jako važno za poboljšanje energetske učinkovitosti i smanjenje ugljičnog otiska zgrade. Čak su i čisto tehnička mjere (poput obnove zgrade) koje se mogu provesti manje učinkovite i skuplje ako se provode kao jedine.

U nastavku slijedi skup savjeta za bolje energetske učinkovito ponašanje prilikom posjete ili rada u javnoj zgradi.

Jeste li vlasnik zgrade? Ako jeste, mogli biste ove letke postaviti na vidljivo mjesto u zgradi.

Jeste li korisnik zgrade? Pročitajte, komentirajte i podijelite sadržaj ovog letka s prijateljima.

Nadamo se da ćete biti zadovoljni ovim savjetima i primjenjivati ih u svrhu postizanja stvarnih promjena ponašanja!

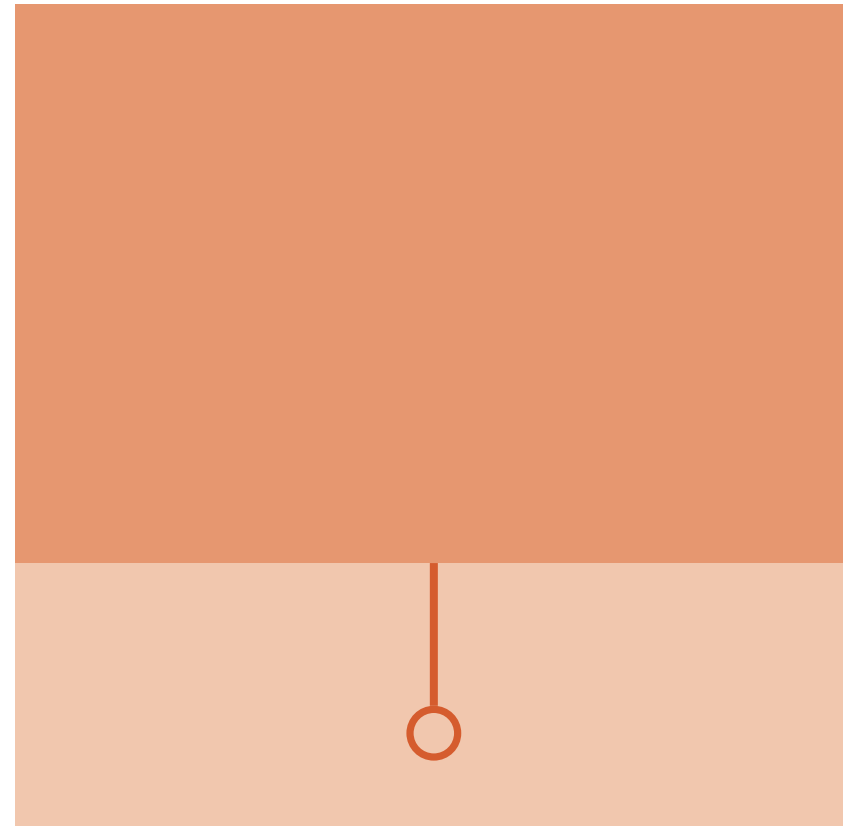

Život u zgradi zimi

- **Nosite odgovarajuću odjeću** kako biste izbjegli neugodu.
- **Odmaknite zavjese, namještaj i druge prepreke** ispred radijatora, ventilacijskih otvora i izvora prirodne svjetlosti (prozora).
- **Smanjite malo termostat.** Smanjenjem sobne temperature za 1 °C možete uštedjeti 10% na računima za grijanje, kao i spriječiti emisiju velike količine CO2 godišnje. Ako imate brojač vremena, namjestite korištenje tople i hladne vode samo onda kada vam je potrebna.
- **Vanjske rolete** mogu poboljšati termalnu izolaciju za vrijeme sezone grijanja noću. Koristite ih.
- Prilikom prirodnog zračenja prostorija, otvarajte prozore 2-5 minuta, 2-3 puta dnevno.
- Na početku ili kraju sezone grijanja, nemojte ostavljati prozore dugo otvorenima, jer to može prouzročiti značajne gubitke.
- Ukoliko grijanje nije automatsko, smanjite sobnu temperature u terminima kad se prostorija ne koristi (vikendima, noću, praznicima).
- **Zatvorite vanjska vrata** nakon ulaženja/izlaženja iz zgrade ili u slučaju da su ostala otvorena.
- **Obavijestite vlasnika zgrade** primijetite li nepravilno korištenje zajedničkih prostorija.

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

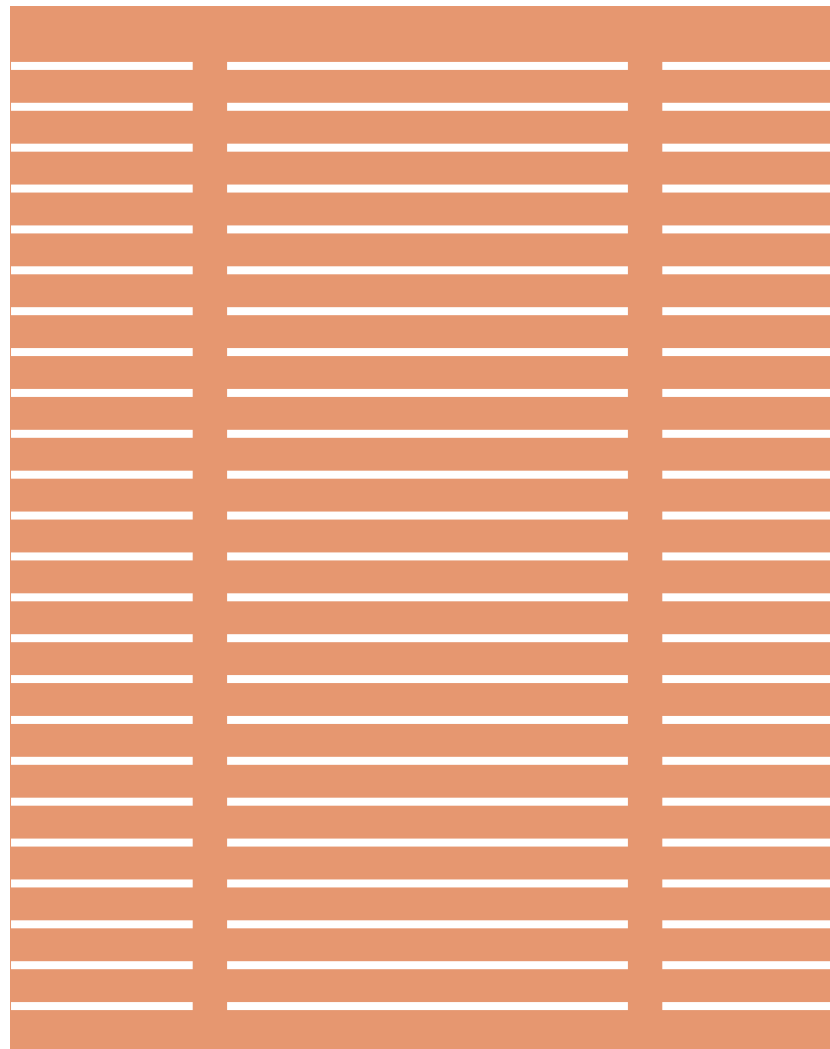
Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

Život u zgradi ljeti

- **Nosite odgovarajuću odjeću** kako biste izbjegli neugodu.
- Koristite **prirodno prozračivanje** kad je vanjska temperatura niža od unutarnje. Ljudi lakše podnose više temperature kad koriste prirodnu, a ne umjetnu ventilaciju.
- Koristite **zasjenjivanje** danju kako biste izbjegli ili smanjili potrebu za umjetnim rashlađivanjem.
- Ne palite klima-uređaje kad su otvoreni prozori.
- Ne otvarajte prozore kad su mehanička ventilacija ili klima-uređaj upaljeni.
- Namjestite termostat klima-uređaja na višu temperature. Znojenje postaje intenzivno tek iznad 28°C. Prilagodite odjeću temperature, ukoliko je to u uredu moguće.
- **Zatvorite vanjska vrata** nakon ulaska/izlaska iz zgrade ili u slučaju da su ostala otvorena.
- **Obavijestite vlasnika zgrade** primijetite li nepravilno korištenje zajedničkih prostoriya.

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

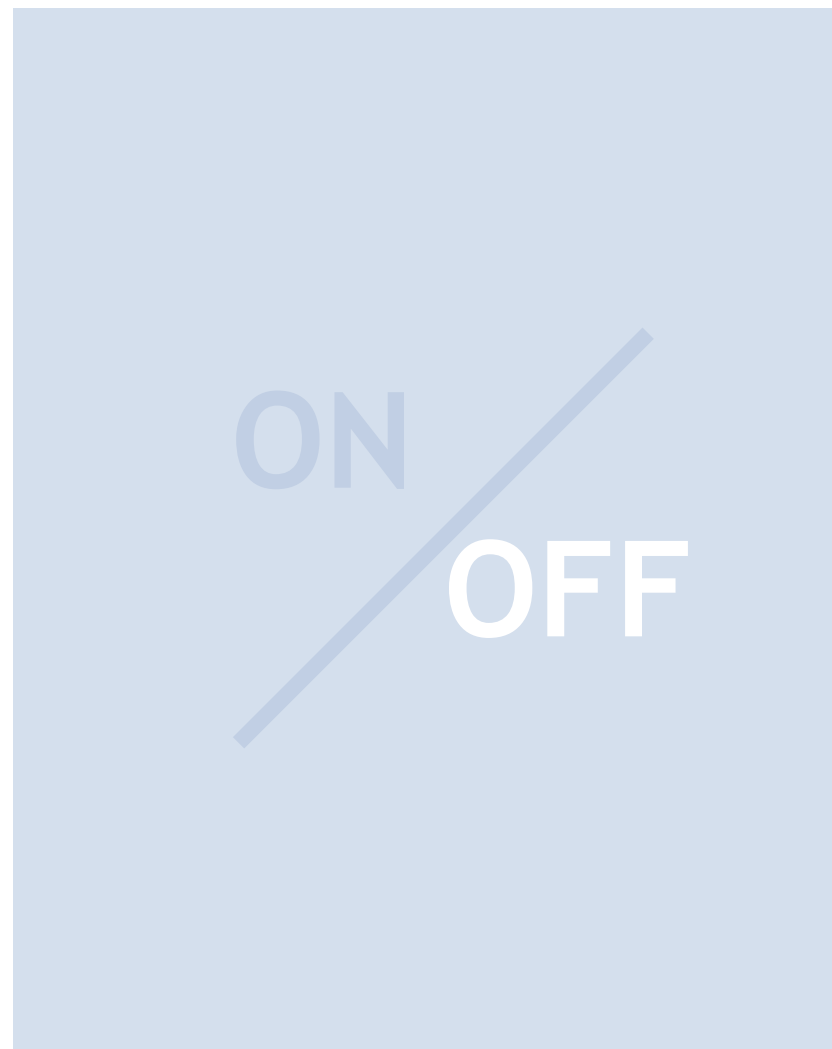
Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

Rad s elektroničkim uređajima

- Namjestite sve uređaje na **energetski štedljiv način rada**.
- **Isključite** svu uredsku opremu kad nije u upotrebi kako biste izbjegli skrivenu potrošnju.
- **Isključite punjače** kad ih ne koristite.
- **Ne tiskajte dokumente** koje je moguće koristiti u digitalnoj formi ili ručno prepisite sadržaj web-stranica i emaila koji sadržavaju malo podataka.
- Po mogućnosti, kopirajte i tiskajte dokumente dvostrano.
- **Prilagodite svjetlost** TV-a ili monitora na srednju razinu.
- Koristite crni **screensaver** bez animacija nakon nekoliko minuta mirovanja laptopa ili ekrana.
- Provjerite jesu li svi samostalni elektronski aparati isključeni na kraju radnog dana.

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

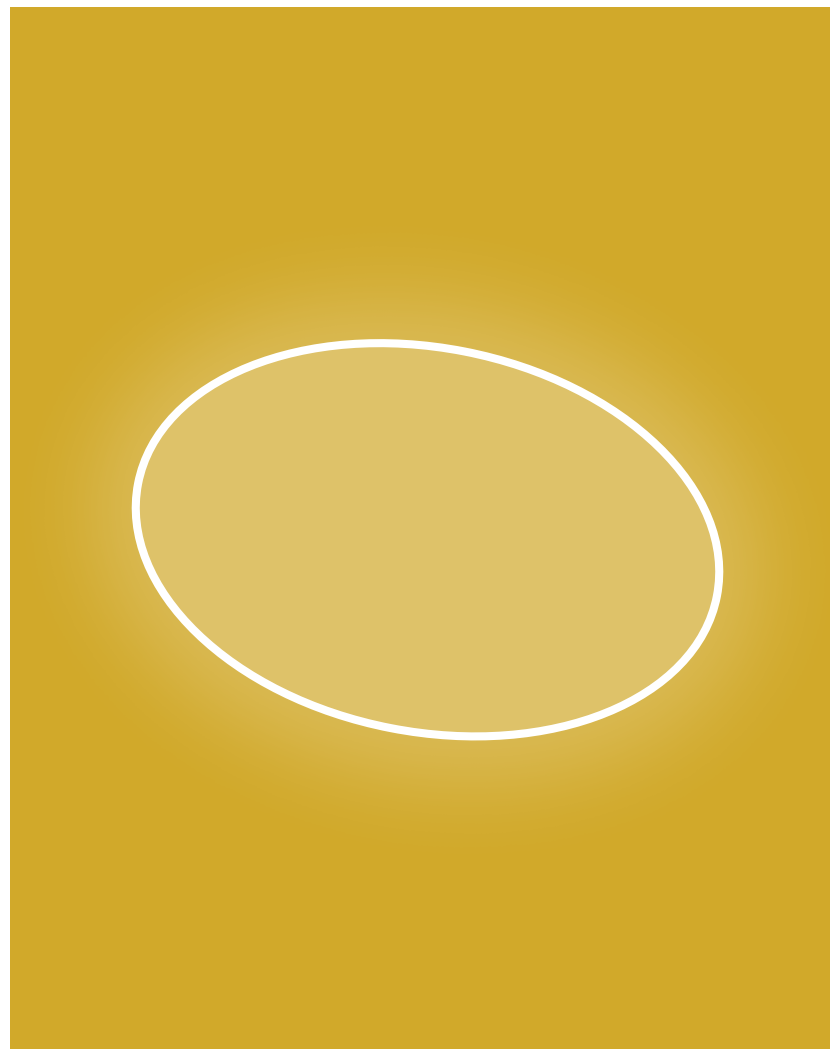
Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

Rasvjeta i korištenje električne energije

- Sjednite bliže prozoru kako biste što bolje iskoristili prirodnu svjetlost.
- Zamijenite li običnu žarulju **štednom**, koristit ćete do 80% manje električne energije te će žarulja trajati 10 puta duže od obične.
- **Koristite lokalno osvjetljenje** (na stolu) umjesto paljenja velikog svjetla prilikom rada za radnim stolom.
- **Isključite svjetla** nakon korištenja prostorije ili ukoliko je prostorija prazna.
- Namjestite sve uređaje na **energetski štedljiv način rada**.
- **Isključite monitor** kad ne koristite računalo.
- **Ne pozivajte više od jednog dizala** ukoliko ih na raspolaganju imate više s pojedinačnom dugmadi, kako biste spriječili bespotreban rad dizala.
- Kad god je to moguće, **koristite stepenice** umjesto dizala.

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

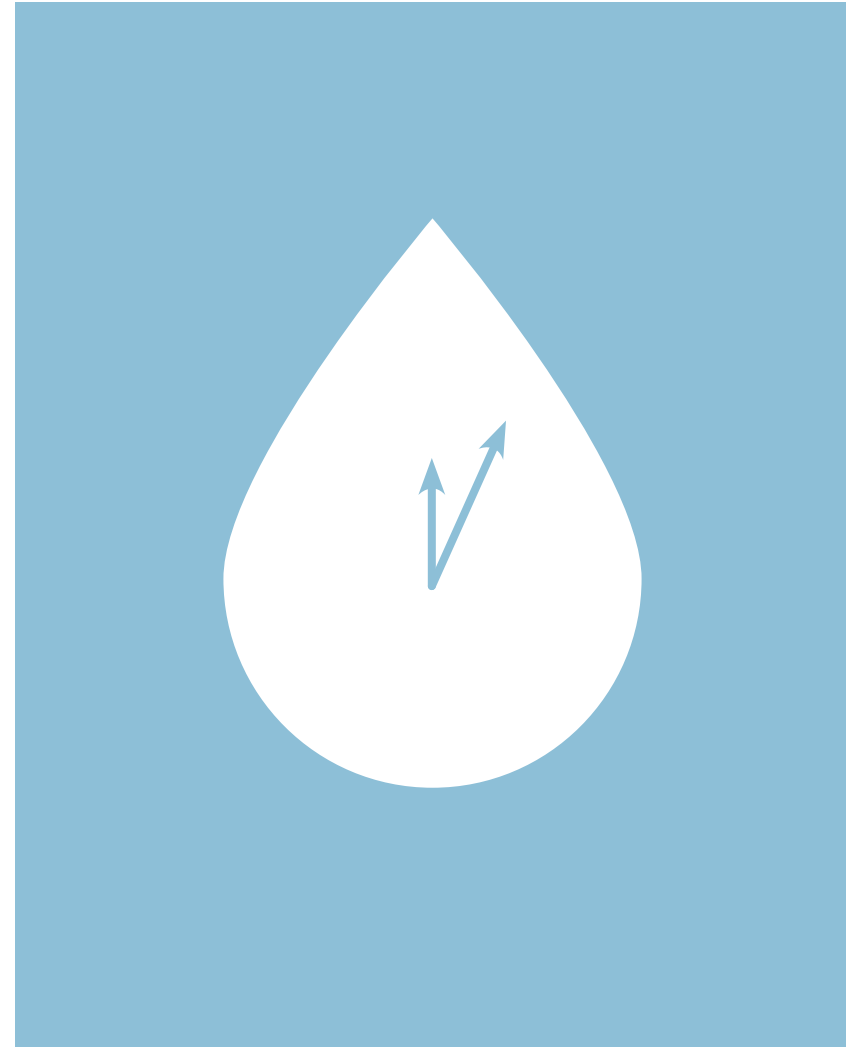
Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

Voda

- Koristite vodokotliće pravilno (kad je prikladno, koristite slabiji mlaz).
- Zatvorite slavinu nakon korištenja.
- Perite ruke hladnom umjesto toplom vodom.
- Ograničite tuširanje na 5-7 minuta.
- Ne koristite zahod kao pepeljaru ili koš za otpatke.
- Zatvorite vodu nakon što namočite četkicu za zube.
- Prijavite slavine ili cijevi koje cure.

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

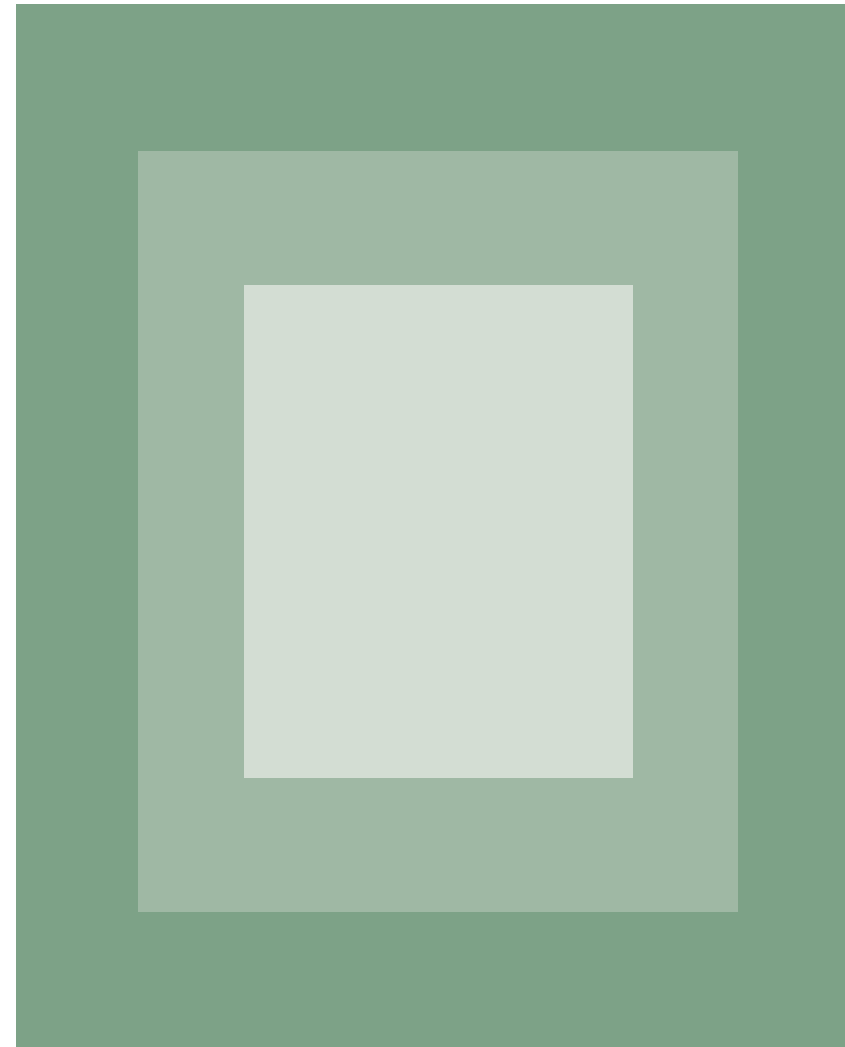
Moguće je popraviti ponašanje!

Ovaj letak donosi velik broj korisnih savjeta koji vam mogu pomoći pri promjeni ponašanja i stave prilikom korištenja ili posjeta javnim zgradama. Možete ih dijeliti usmeno, mailom ili chatom na društvenim mrežama!

Poboljšanje energetske učinkovitosti javnih zgrada promjenom ponašanja... Pokušajte!

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

O projektu

Ovim letkom želi se krajnjim korisnicima zgrada približiti učinkovito korištenje energije. Tisak sufinancira projekt INTERREG TOGETHER. Cilj ovog projekta je povećati energetske učinkovitost javnih zgrada i potaknuti korištenje obnovljivih izvora energije. Kompleksna (tehnološka, financijska i upravljačka) rješenja koja ne zahtijevaju nikakve ili tek minimalne investicije, a doprinose uštedama energije (i novca) promjenom ponašanja, u fazi su razvoja i testiranja. Projekt će rezultirati inovativnim pristupom upravljanju energijom temeljem međunarodnog iskustva i uključenjem i predanošću dionika, korisnika i stanovnika zgrada (osobakojima je dobro održavanje infrastrukture važno). Na projektu sudjeluje sedam europskih zemalja: Italija, Republika Češka, Slovenija, Hrvatska, Poljska, Mađarska i Slovačka. Predstavnici različitih sektora, npr, općina, znanstvenih institucija i energetske dionika surađuju u svrhu uspjeha provedbe.

Ako možete izbjeći tiskanje, učinite to!

www.interreg-central.eu/together

 TogetherPRTV2016

Ako morate tiskati letak, učinite to odgovorno, u crno-bijeloj tehnici i dvostrano.

